

Güllük Körfezi

EGE021

Acil
Gerileme (-1)

Büyük Akbalıkcıl (Casmerodius albus) © Ali Atahan

Yüzölçümü : 24280 ha
Boylam : 27,59°D
Enlem : 37,19°K
Koruma Statüleri : Tabiatı koruma alanı

Yükseklik : 0 m - 441 m
İl(ler) : Muğla
İlçe(ler) : Milas, Bodrum

- **Alanın Tanımı**: ÖDA, Muğla merkez ilçesinin yaklaşık 100 kilometre kuzeybatısında yer almaktadır. Bodrum karayolunun batısındaki sulak alanlardan ve tepelerden oluşan kıyı şeridini içerir. Kuzeyde Hamzabey Deresi'nin ve Sarıçay'ın oluşturduğu Güllük Deltası, güneyde ise Milas Tuzla ve Salih Adası'nı içine alır. Güllük Deltası, tam ortasına yapılmış küçük ölçekli havaalanına rağmen karakteristik özelliklerini korumakta ve çevresindeki ova tarımsal amaçlı kullanılmaktadır. ÖDA, en yüksek noktası 441 metre olan alçak dağ sıralarıyla çevrilmiştir.
- **Habitatlar**: Alanda bir tuzlu lagün (Milas Tuzla), iki küçük tatlı su gölü, sazlıklar, deniz börülçesi (*Salicornia*) ve ılgınla (*Tamarix*) kaplı düzlükler, kızılçam ve Halep çamı ormanları, maki toplulukları ve tarım alanları bulunur. Ülkemizde Halep çamının (*Pinus halepensis*) az sayıdaki doğal yayılış alanlarından biri ÖDA sınırları içerisinde yer alır. Sulak bölgelerde yer yer söğütler görülür. Bunun dışında Milas Tuzla yakınlarından geniş çamur düzlükleri uzanır.
- **Türler**: Alan, ülkemizde endemik bir takson olan *Papaver argemone* ssp. *davisii* adlı bitki için ÖDA kriterlerini sağlamaktadır.
Milas Tuzla, flamingo (*Phoenicopterus roseus*) ve tepeli pelikan (*Pelecanus crispus*) için önemli bir kışlama alanıdır. Güllük Deltası ise İzmir yalçıpkınının (*Halcyon smyrnenis*) batıdaki ender üreme alanlarından birisidir. Alanda küçük bir leylek (*Ciconia ciconia*) kolonisi bulunur.
Alandaki kuyular Akdeniz fokusu (*Monachus monachus*) için önemli yaşam alanlarıdır. Bölgedeki derelerde su samuru (*Lutra lutra*) bulunur. Nesli küresel ölçekte tehlike altında olan şeritli engerek (*Montivipera xanthina*) ÖDA'daki diğer bir koruma öncelikli türdür.
- **Alan Kullanımı**: Alandaki başlıca insan faaliyeti tarımdır. Delta çevresindeki ovalarda mısır, buğday gibi tarım ürünlerinin yanı sıra narenciye yetiştirilir. Bunun yanı sıra Tuzla çevresinde zeytinlikler bulunur.
Bölgede yapılan dalyan balıkçılığının yanı sıra balık çiftlikleri de bulunur. Sulak alanda ve tepelerde koyun, keçi ve inek yetiştiriciliği yapılır. Güllük, Boğaziçi ve Tuzla civarında turizm gelişmiştir.

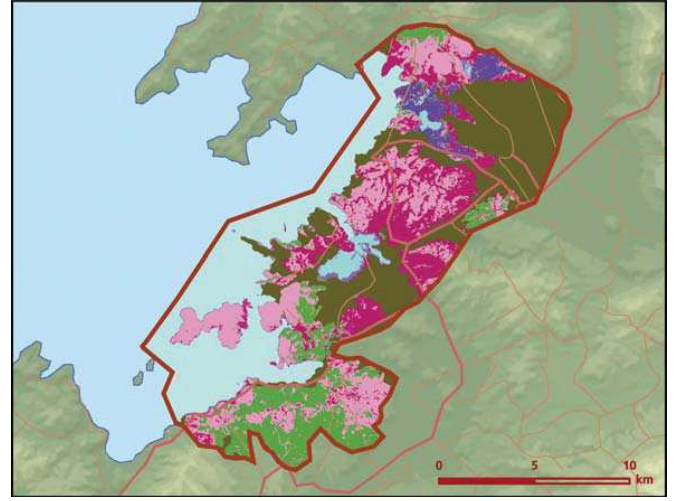
- **Tehditler**: Alanın en büyük sorunlarından biri su rejimine müdahaledir. Son yıllardaki turizm baskısıyla alan golf sahası ve ikinci konut inşaatlarına açık hale gelmiştir.
Güllük Körfezi'nde liman içinde demirleyen yük gemilerinden kaynaklanan kirlilikle ilgili Muğla Üniversitesi'nin körfezde yaptığı hidrokarbon ölçümlerinde, körfez dahilinde birçok noktada normal seviyeden üstünde petrol kirliliği belirlenmiştir. Yakın tarihte Güllük yat limanı inşaatına başlanmıştır.
Yasadışı avcılık ve sazların yakılması ÖDA'yı tehdit eden diğer sorunlardır.
- **Koruma Çalışmaları**: Gökova ve Akyaka'yı Sevenler Derneği ve Gök-Kuş- Ağı Muğla sulak alanlarını izleme ve aktif koruma projesi kapsamında alanda koruma ve izleme çalışmalarını yürütmektedir.
Çevre ve Orman Bakanlığı, Doğa Derneği'nin desteğiyle Milas Tuzla'nın sulak alan koruma sınırlarını belirlemiştir.
Sualtı Araştırmaları Derneği'nin girişimleriyle geçtiğimiz senelerde körfezde demirleyen gemilerden kaynaklanan deniz kirliliği engellenmiş olmakla birlikte sorun zaman zaman yeniden tekrar eski boyutlarına ulaşmaktadır.

■ **Yerel İlgili Sahipleri**
Muğla Valiliği; Muğla İl Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü; Milas Kaymakamlığı; Milas Belediyesi; Güllük Belediyesi; Gökova-Akyaka'yı Sevenler Derneği; Gök-Kuş-Ağı.

■ **Bahar Suseven**

Güllük Körfezi önemli doğa alanı topografya haritası

Güllük Körfezi önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
			K	B		
<i>Papaver argemone ssp. davisii</i>	1	0	-	VU	Var	B1
<i>Casmerodius albus</i> - Avrupa ve Akdeniz	0	0	LC	LC	134-229 Birey (Kışlama)	C1
<i>Charadrius alexandrinus</i> - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	LC	50 Çift (2005 Üreme)	C1
<i>Ciconia ciconia</i> - Doğu Avrupa	0	0	LC	LC	25 Çift (Üreme)	C1
<i>Halcyon smyrnensis</i> - Anadolu	0	0	LC	EN	1 Çift (Üreme)	B1, C1
<i>Pelecanus crispus</i> - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	VU	LC	10-46 Birey (2006 Kışlama)	A1, B3, C1, C3
<i>Phalacrocorax pygmeus</i> - GD. Avrupa ve Türkiye	0	0	LC	LC	35-441 Birey (Kışlama)	C1
<i>Phoenicopterus roseus</i> - D. Akdeniz	0	0	LC	LC	940-3074 Birey (Kışlama)	B3, C1, C3
<i>Lutra lutra</i>	0	0	NT	-	Var	C1
<i>Monachus monachus</i>	0	0	CR	(CR)	Var	A1, C1
<i>Monachus monachus</i> - Doğu Akdeniz	0	0	CR	(CR)	Var	B1, C1
<i>Emys orbicularis</i>	0	0	NT	NT	Var	C1
<i>Montivipera xanthina</i>	0	0	CR	LC	Var	A1, C1
<i>Leuciscus (Petroleuciscus) smyrnaeus</i>	0	0	-	DD	Var	A2, C1

Güllük Körfezi © Cem Orkun Kıraç